

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ДОНЕЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО КАФЕДРУ ГОСПОДАРСЬКО-ПРАВОВИХ ДИСЦИПЛІН
ТА ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ
ДОНЕЦЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

СХВАЛЕНО

на засіданні Вченої ради
ДонДУВС
від 29.08.2023
протокол № 22

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказом ДонДУВС
від 05.09.2023
№ 498

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про кафедру господарсько-правових дисциплін та економічної безпеки факультету №4 Донецького державного університету внутрішніх справ (далі - Положення) розроблено відповідно до законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», нормативно-правових актів МОН України та МВС України, Статуту Донецького державного університету внутрішніх справ, Положення про організацію освітнього процесу та інших нормативних документів університету з питань, що стосуються напрямів її роботи.

1.2. Це положення визначає порядок та умови діяльності кафедри господарсько-правових дисциплін та економічної безпеки Донецького державного університету внутрішніх справ (далі - кафедра), яка є структурним підрозділом Донецького державного університету внутрішніх справ (далі - Університет).

1.3. У Положенні поняття застосовуються у такому значенні:

кафедра - базовий структурний підрозділ університету, що провадить освітню, методичну та/або наукову діяльність за певною спеціальністю (спеціалізацією) чи міжгалузеву групою спеціальностей, до складу якого входить не менше п'яти науково-педагогічних працівників, для яких кафедра є основним місцем роботи, і не менш як три з них мають науковий ступінь або вчене (почесне) звання.

науково-педагогічні працівники - це особи, які за основним місцем роботи у ДонДУВС провадять навчальну, методичну, наукову та організаційну діяльність.

Робота кафедри господарсько-правових дисциплін та економічної безпеки ґрунтується на принципах науковості, саморозвитку, гуманізму, демократизму, поступовості, персональної і колективної відповідальності, колегіальності та гласності обговорення питань, які віднесені до її компетенції.

1.4. Кафедра господарсько-правових дисциплін та економічної безпеки є базовим структурним підрозділом факультету №4 Донецького державного університету внутрішніх справ. Кафедра проводить освітню, методичну та наукову діяльність за господарсько - правовим напрямом та напрямом економічної безпеки.

1.5. Кафедра має право на прийняття самостійних рішень, які не суперечать чинному законодавству, Статуту університету та спрямовані на підвищення ефективності діяльності кафедри та університету, забезпечення якісної підготовки фахівців.

1.6. Питання, не відображені в Положенні, вирішуються відповідно до нормативно-правових актів, що регламентують діяльність Університету.

2. СТРУКТУРА

2.1. Кафедра створюється в результаті організаційно-штатних заходів закладу вищої освіти за відповідним рішенням МВС України.

2.2. До науково-педагогічного складу кафедри входять завідувач кафедри, професори, доценти, старші викладачі, викладачі.

Права та обов'язки науково-педагогічних працівників кафедри визначаються відповідними нормами Закону України «Про вищу освіту», законодавства України про працю, Статуту університету та цим Положенням.

2.3. Кафедра створюється за умов, якщо до її складу входить не менше п'яти науково-педагогічних працівників, для яких кафедра є основним місцем роботи, і не менше як три з них мають відповідно до профілю діяльності кафедри науковий ступінь або вчене звання.

2.4. Загальне керівництво кафедрою за функціональними обов'язками здійснює завідувач, який обирається Вченою радою університету та призначається наказом ректора із числа науково-педагогічних працівників університету. Завідувач кафедри несе персональну відповідальність за виконання кафедрою покладених на неї завдань.

2.5. На кафедрі, штатним розкладом може передбачатися посада заступника завідувача кафедри, який діє в межах посадових повноважень і здійснює керівництво кафедрою на період відсутності її завідувача, а у разі відсутності такої посади - його обов'язки виконує професор або доцент кафедри.

2.6. Кількісний і якісний склад кафедри встановлюється штатним розкладом, який може коригуватися у разі збільшення або зменшення науково-педагогічного навантаження на новий навчальний рік.

2.7. У разі необхідності об'єднання викладачів, які забезпечують навчально-виховну та методичну роботу з однієї або кількох споріднених дисциплін, з ініціативи кафедри створюється предметно-методична комісія, за умови, що до її складу входить не менше трьох науково-педагогічних працівників.

2.8. Пропозиції щодо складу предметно-методичних комісій, а також їхніх голів надаються до навчально-методичного відділу до початку нового навчального року й затверджуються відповідним наказом ректора.

3. ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ

3.1. Основними завданнями кафедри є:

-реалізація освітньо-професійних та освітньо-наукових програм, навчальних планів підготовки, перепідготовки й підвищення кваліфікації фахівців;

- вироблення єдиної загальноуніверситетської концепції втілення змісту освіти за дисциплінами, з дисциплін кафедри, з метою поєднання теоретичного навчання із практичною спрямованістю підготовки фахівців;

- організація та здійснення на високому рівні освітньої та навчально-методичної роботи із закріплених за кафедрою навчальних дисциплін, виховної роботи серед курсантів, студентів, наукових досліджень за профілем кафедри;

- забезпечення рівних умов доступу до вищої освіти, у тому числі забезпечення додатковою підтримкою в освітньому процесі осіб з особливими освітніми потребами, зокрема психолого-педагогічним супроводом, створення для них вільного доступу до інфраструктури закладу вищої освіти;

- забезпечення в межах компетенції виконання нормативно-правових актів з питань дотримання рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, запобігання та протидії дискримінації за ознакою статі та сексуальних домагань;

- розробка й затвердження єдиних критеріїв оцінки та засобів діагностики рівня засвоєння знань й оволодіння вміннями;

- здійснення контролю та аналізу якості знань та вмінь через систему поточного, модульного й підсумкового контролів, державних екзаменів, захист кваліфікаційних (курсівих, дипломних, магістерських) робіт;

- здійснення освітнього процесу за всіма формами навчання та видами занять із закріплених за кафедрою дисциплін;

- розробка, постійний розвиток та удосконалення дистанційних курсів з навчальних дисциплін кафедри;

- розробка й систематичне оновлення науково-методичного забезпечення навчальних дисциплін, які викладаються на кафедрі;

- формування в майбутнього фахівця професійної компетентності, громадянської позиції щодо оцінки суспільних явищ, забезпечення прав і свобод людини та громадянина;

- розробка і впровадження нових форм, методів і технологій навчання;

- організація та проведення наукових досліджень за основними науковими напрямками кафедри;

- організація контролю за прийнятими рішеннями з питань виконання вимог керівних документів з організації навчально-виховного процесу;

- забезпечення виконання планів підвищення кваліфікації викладачів кафедри;

- виховна діяльність;

- керівництво самостійною навчальною та науково-дослідною роботою курсантів, слухачів і студентів;

- проведення навчальних занять, організації керівництва самостійною роботою студентів (курсантів), здійсненні контрольних заходів відповідно до програм навчальних дисциплін, робочих програм навчальних дисциплін;
- організація роботи наукових гуртків, різних заходів наукової спрямованості за профілем діяльності кафедри;
- удосконалення змісту навчання із урахуванням сучасних досягнень юридичної та інших наук;
- організація педагогічного контролю науково-педагогічної діяльності працівників у формі пробних, показових і відкритих занять з подальшим обговоренням на засіданні кафедри;
- впровадження прогресивних методів і сучасних інформаційних технологій навчання;
- організація, проведення та контроль процесу проходження практики (стажування) студентами, їх захисті в установленому порядку;
- координація та забезпечення підготовки випускних кваліфікаційних робіт;
- участь у підвищенні кваліфікації науково-педагогічних працівників;
- організація самостійної роботи студентів, курсантів, слухачів через систему індивідуальних занять і консультацій;
- рецензування, обговорення досліджень на засіданнях кафедри і міжкафедральних семінарах;
- вивчення, узагальнення та поширення передового педагогічного досвіду та юридичної практики з метою підвищення наукового рівня, професійної культури та педагогічної майстерності працівників кафедри;
- підготовка відгуків, рецензій на дисертації та автореферати дисертацій за профілем кафедри;
- організація взаємодії з іншими навчальними закладами, проведення спільних засідань кафедр, «круглих столів», підготовка та видання наукової та навчально-методичної літератури;
- залучення курсантів та студентів до наукової роботи;
- налагоджування співпраці з профільними кафедрами інших навчальних закладів у науковій сфері за відповідними напрямками;
- висунення пропозицій щодо присвоєння вчених звань доцента і професора працівникам кафедр;
- підготовка і видання навчальної, наукової, методичної літератури (підручників, навчальних посібників, курсів лекцій, задачників, словників, довідників, (збірників, методичних розробок тощо) з проблем юридичної освіти для закладів вищої освіти, у тому числі і вищих навчальних закладів системи МВС України, а також літератури загального користування;
- рецензування авторефератів, монографій, підручників, навчальних посібників, словників, довідників, та звітів тощо;

- забезпечення діловодства кафедри згідно із затвердженими номенклатурою справ та інструкцією з діловодства;
- висвітлення результатів діяльності кафедри на інформаційних стендах, веб-сайті Університету, а також у засобах масової інформації;
- проведення спеціальних занять для учнів середніх загальноосвітніх шкіл, професійно-технічних навчальних закладів з метою здійснення профорієнтаційної роботи;
- участь у профорієнтаційних заходах університету;
- забезпечення роботи кураторів навчальних груп;
- вжитті заходів щодо популяризації у студентському середовищі здорового способу життя, толерантності, недискримінації, гендерної рівності.
- керівництво науковою роботою студентів, курсантів, слухачів, які беруть участь у виконанні НДР кафедри, студентських наукових гуртків, наукових конференціях, семінарах та олімпіадах, безпосереднім організатором яких є кафедра.

4. ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗАСАДИ РОБОТИ КАФЕДРИ

4.1. Робота кафедри здійснюється у відповідності до Плану на навчальний рік, який охоплює освітню, методичну, науково-дослідну, виховну та інші види робіт. План роботи кафедри обговорюється та затверджується на її засіданні. План затверджується першим проректором Університету.

4.2. Основною організаційною формою роботи кафедри є її засідання. Прийняті на засіданні кафедри рішення є обов'язковими до виконання всіма членами кафедри.

4.3. Засідання кафедри проводяться під головуванням її завідувача і не рідше одного разу на місяць, відповідно до заздалегідь визначеного порядку денного. Участь членів кафедри у її засіданнях є обов'язковою.

4.4. Засідання кафедри вважається таким, що відбулося, якщо у ньому беруть участь не менше ніж 2/3 загальної чисельності науково-педагогічних працівників, для яких кафедра є основним місцем роботи. Рішення кафедри приймаються, як правило, шляхом відкритого голосування простою більшістю голосів присутніх науково-педагогічних працівників кафедри, для яких вона є основним місцем роботи.

У разі суперечності рішення кафедри із Статутом університету, це рішення може бути скасовано проректором або ректором.

Позачергове засідання кафедри може бути скликане за ініціативою не менше 1/3 постійного складу, за рішенням завідувача кафедри або за дорученням керівництва університету та завідувача навчально-методичного відділу.

4.5. Співробітники кафедри, які працюють на постійній основі з неповним обсягом виконання посадових обов'язків (0,5; 0,25; 0,75 посадового окладу), за сумісництвом і на умовах погодинної оплати праці, мають право дорадчого голосу.

4.6. Засідання кафедри оформлюється протоколом, який веде секретар. Протокол підписує завідувач кафедри (в окремих випадках член кафедри; головуєчий на засіданні) та секретар засідання кафедри.

4.7. Питання організації навчальної, методичної, виховної і науково-дослідної роботи, що носять кафедральний характер, можуть розглядатися і обговорюватися на спільних засіданнях кафедр університету і споріднених кафедр інших закладів освіти.

5. ЗАГАЛЬНІ ПРАВА НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ

5.1. Науково-педагогічні працівники, згідно до статті 57 Закону України «Про вищу освіту», мають право:

- на академічну свободу, що реалізується в інтересах особи, суспільства та людства загалом;
- на академічну мобільність для провадження професійної діяльності;
- на захист професійної честі та гідності;
- брати участь в управлінні закладом вищої освіти, у тому числі обирати та бути обраним до вищого органу громадського самоврядування, вченої ради закладу вищої освіти чи його структурного підрозділу;
- обирати методи та засоби навчання, що забезпечують високу якість навчального процесу;
- на забезпечення створення відповідних умов праці, підвищення свого професійного рівня, організацію відпочинку та побуту, встановлених законодавством, нормативними актами закладу вищої освіти, умовами індивідуального трудового договору та колективного договору;
- безоплатно користуватися бібліотечними, інформаційними ресурсами, послугами навчальних, наукових, спортивних, культурно-освітніх підрозділів закладу вищої освіти;
- на захист права інтелектуальної власності;
- на підвищення кваліфікації та стажування не рідше одного разу на п'ять років;
- науково-педагогічні, наукові та педагогічні працівники закладу вищої освіти мають також інші права, передбачені законодавством і статутом закладу вищої освіти. На науково-педагогічних і наукових працівників закладів вищої освіти поширюються всі права, передбачені законодавством для наукових працівників наукових установ.

5.2. Відволікання науково-педагогічних працівників від виконання професійних обов'язків не допускається, за винятком випадків, передбачених законодавством України.

5.3. За досягнення високих результатів у навчальній, методичній, виховній та науковій діяльності особи з числа науково-педагогічних працівників можуть нагороджуватися державними та відомчими нагородами, їм можуть присвоюватися державні премії, почесні звання і відзнаки, вони можуть нагороджуватися іменними медалями, знаками, преміями, грамотами.

6. ЗАГАЛЬНІ ОБОВ'ЯЗКИ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ

6.1. Науково-педагогічні працівники, згідно до статті 58 Закону України «Про вищу освіту», зобов'язані:

- забезпечувати викладання на високому науково-теоретичному і методичному рівні навчальних дисциплін відповідної освітньої програми за спеціальністю, провадити наукову діяльність (для науково-педагогічних працівників);
- підвищувати професійний рівень, педагогічну майстерність, наукову кваліфікацію (для науково-педагогічних працівників);
- дотримуватися норм педагогічної етики, моралі, поважати гідність осіб, які навчаються у закладах вищої освіти, прищеплювати їм любов до України, виховувати їх у дусі українського патріотизму і поваги до Конституції України та державних символів України;
- дотримуватися в освітньому процесі та науковій (творчій) діяльності академічної доброчесності та забезпечувати її дотримання здобувачами вищої освіти;
- розвивати в осіб, які навчаються у закладах вищої освіти, самостійність, ініціативу, творчі здібності;
- дотримуватися статуту закладу вищої освіти, законів, інших нормативно-правових актів.

6.2. Забезпечення в межах повноважень здійснення заходів щодо запобігання і протидії корупції, контролю за їх реалізацією в підрозділі та неухильного дотримання Положень Закону України «Про запобігання корупції», Державної програми щодо реалізації засад державної антикорупційної політики в Україні (Антикорупційної стратегії), Антикорупційної програми Міністерства внутрішніх справ України, Антикорупційної програми ДонДУВС, організаційно - розпорядчих документів НАЗК, МВС України та ДонДУВС з питань запобігання корупції.

6.3. Науково-педагогічні працівники можуть мати й інші права та обов'язки, передбачені законодавством та Статутом університету.